

T. B. M. M.
İYİ PARTİ
GRUP BAŞKANLIĞI

Tarih: 25.07.2025
Sayı: 5106

Lütfü TÜRKKAN
Kocaeli Milletvekili

32022

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın Anayasa'nın 98. ve TBMM İçtüzüğü'nün 96. Maddeleri gereğince T.C. Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı Alparslan BAYRAKTAR tarafından yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim. 22.07.2025

Saygılarımla.

Lütfü TÜRKKAN
Kocaeli Milletvekili

Türkiye ile Irak arasında 1973 yılında imzalanan “Ham Petrol Boru Hattı Anlaşması” kapsamında, Irak'ın kuzeyindeki petrolün Ceyhan üzerinden dünya pazarlarına taşınması sağlanmıştır. Ancak 2014–2018 yılları arasında Türkiye Cumhuriyeti Devleti, Irak Merkezi Hükümeti'nin onayı olmaksızın Kuzey Irak Kürt Bölgesel Yönetimi (IKBY) ile doğrudan yaptığı anlaşmalar doğrultusunda, söz konusu boru hattından petrol akışına izin vermiştir.

Irak Merkezi Hükümeti, bu süreci 1973 tarihli anlaşmaya aykırı bularak Türkiye aleyhine Uluslararası Tahkim'e başvurmuş; Uluslararası Ticaret Odası (ICC) Tahkim Mahkemesi de Türkiye'nin bu dönemde izinsiz petrol taşıdığına hükmetmiştir. Bu karar sonucunda Türkiye, yaklaşık 1,9 milyar ABD doları tazminat ödemeye mahkûm edilmiştir. Mahkeme ayrıca, Türkiye'nin aynı anlaşmadan doğan bazı hakları gereği 500 milyon dolarlık karşı alacağı olduğunu belirlemiştir. Tarafların ödemesi gereken tutarlar faizleriyle beraber mahsup edildikten sonra Türkiye 1,5 milyar dolara yakın bir tazminat yükümlülüğü altına girmiştir.

Son olarak, Resmi Gazete'de 20 Temmuz 2025 tarihinde yayımlanan Cumhurbaşkanı Kararıyla, Türkiye, ilgili anlaşmadan 2026 Temmuz itibarıyla çekileceğini beyan etmiştir.

Yukarıdaki bilgiler çerçevesinde;

1. Türkiye'nin 2014–2018 yılları arasında Irak Merkezi Hükümeti'nin yazılı onayı olmadan IKBY ile yaptığı anlaşmalar doğrultusunda, bu boru hattından petrol akışına nasıl ve kimlerin imzasıyla izin verilmiştir?
2. Söz konusu dönemde petrolü Türkiye üzerinden taşıyan şirketler hangileridir? Bu şirketlere devlet tarafından herhangi bir teşvik, kolaylık ya da özel ayrıcalık sağlanmış mıdır?
3. Uluslararası Tahkim Mahkemesi'nin verdiği 1,5 milyar dolarlık tazminat kararı sonucunda bugüne kadar Türkiye ne kadar ödeme yapmıştır? Kalan ödeme tutarı nedir?

4. Bu tazminata neden olan uygulamaların idari ve siyasi sorumluluğu hangi kamu görevlileri ya da hükümet üyelerine aittir? Bu kişiler hakkında herhangi bir idari veya adli inceleme başlatılmış mıdır?
5. Türkiye, 50 yıllık anlaşmadan 2026 itibarıyla çekilme kararını neden almıştır? Bu karar, ilerleyen dönemde benzer bir taşıma sürecini IKBY ile yeniden tesis etmek üzere hukuki zemini boşaltma girişimi midir?
6. 2014–2018 döneminde taşınması yapılan petrol karşılığında Türkiye'nin devlet kasasına giren toplam gelir ne kadardır? Bu gelirlerin kaydı ve denetimi hangi kurumlarca yapılmıştır?
7. Bu süreçte tahkim süreci nedeniyle Türkiye'nin uluslararası saygınlığı, enerji diplomasisi ve yabancı yatırımcılar nezdindeki güvenilirliği nasıl etkilenmiştir?
8. Tahkim kararına konu olan bu süreç nedeniyle, kamu zararı doğmuş mudur? Doğmuşsa bu zararın tazmini için herhangi bir tazmin mekanizması işletilecek midir?
9. Bazı önemli yabancı basın kaynaklarında Irak Petrol Bakanlığı'nın, Türkiye'nin Irak'a, petrol, gaz, petrokimya ve elektrik alanlarında iş birliğini de kapsayacak şekilde iki ülke arasındaki enerji anlaşmasını yenilemek ve genişletmek için bir taslak teklif sunduğu belirtilmiştir. Bu yönde herhangi bir çalışma var mıdır? Var ise detayları nelerdir? Mutabık kalınması halinde anlaşmanın ne zaman hayata geçirilmesi düşünülmektedir?